

JANGAARD EXPORT AS STAMSUND
Rasmus Rønnebergs gate 21 (JE)
6002 Ålesund

Saksbehandler:

Espen Olaf Henriksen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Jangaard Export AS avd. Stamsund

Kontrollnummer: 2021.013.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Rudi Stensvold

Fra Statsforvalteren i Nordland:

Espen Olaf Henriksen

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i
Nordland:*

Oddlaug Ellen Knutsen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Jangaard Export AS avd. Stamsund den 20.05.2021. På grunn av koronapandemien ble inspeksjonen gjennomført som videomøte. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland avdekket 4 avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har ikke installert renseanlegg for prosessavløpsvann og heller ikke utslippsledning til 10 m under laveste vannstand.
- Virksomhetens internkontroll er mangelfull når det gjelder forholdet til ytre miljø.
- Virksomheten kan ikke dokumentere at alle fraksjoner farlig avfall som oppstår i driften har blitt korrekt oppbevart, innlevert og deklarerert.
- Virksomheten har ikke godkjent avfallsplan for kaianlegget.

Anmerkninger:

- Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

25. mai 2021	Espen Olaf Henriksen	Oddlaug Ellen Knutsen
dato	kontrollør	seksjonsleder

Statsforvalteren i Nordland

Kopi av rapporten sendes til:

- Vestvågøy kommune

Vedlegg:

- Veiledning til fiskeforedlingsbedrifter som vurderer å søke unntak fra krav til rensing og utslippsledning
- Standardbrev med krav om avfallsplan
  - Vedlegg til forurensningsforskriften med krav til avfallsplan for havn
  - Sjekkliste avfallsplan for havn

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: JANGAARD EXPORT AS STAMSUND	
Organisasjonsnr.: 973118676	Eies av: 947823930
Bransjenr. (NACE-kode): 10.201 - Produksjon av saltfisk, tørrfisk og klippfisk	

Kontrollert enhet

Navn: Jangaard Export AS avd. Stamsund	Anleggsnr.: 1860.0005.01
Kommune: Vestvågøy	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Fiskeforedling	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Jangaard Export AS avd. Stamsund plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Jangaard Export AS

avd. Stamsund innen 1. juli 2021 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 15. mars 2021. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Jangaard Export AS avd. Stamsund bli ilagt et gebyr på kr 13 500,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og på Statsforvalterens nettside.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke installert renseanlegg for prosessavløpsvann og heller ikke utslippsledning til 10 m under laveste vannstand.

Avvik fra:

Forurensningsforskriften kapittel 26 - Forurensning fra fiskeforedlingsbedrifter - §§ 26-3 og 26-4.

Kommentarer:

Med prosessavløpsvann menes spylevann, rengjøringsvann, transportvann, blodvann, slaktevann eller vann som har vært i direkte kontakt med råstoff, produkt eller avfall, eller som er tilført forurensende komponenter fra andre kilder. Forurensningsforskriftens krav til rensing og utslipp av prosessavløpsvann avhenger av om anlegget er stort (råstoff-forbruk $\geq$ 1000 tonn/år) eller lite.

Jangaard Export AS Stamsund bruker flere tusen tonn råstoff per år og må derfor regnes som et stort anlegg.

Dere renser ikke prosessavløpsvannet før det slippes på havet. Ifølge forurensningsforskriften § 26-3 skal store anlegg ha renseanlegg med effektivitet tilsvarende sil med spalteåpning $\leq$ 1 mm.

Dere har en utslippsledning som går ut i sundet mellom Tørnholmen og Smiholmen. Utslippspunktet ligger på 6-7 meters dyp. Forurensningsforskriften § 26-4 krever at store anlegg har utslippspunkt som ligger minimum 10 meter under havoverflaten ved laveste vannstand.

Dere oppfyller altså ikke forurensningsforskriftens krav til renseanlegg og utslippspunkt. Dere har mulighet til å søke oss om unntak fra disse kravene. Når det gjelder plassering av utslippspunktet, så ser vi at det kan bli uforholdsmessig kostbart å føre dette ut til en dybde på mer enn 10 meter. Dagens plassering ser ut fra beliggenheten ut til å ha god vannutskiftning, og vi har ikke grunn til å tro at det blir noen vesentlig miljøfordel ved å flytte utslippspunktet mer enn 250 meter sørover for å få det noen få meter dypere.

I inspeksjonsmøtet viste dere til at det kan bli vanskelig å få et silanlegg til å fungere fordi dere under produksjon om vinteren har mye grovsalt på gulvet (for å unngå at det dannes et islag), og at dette saltet vil føre til at et silanlegg vil stoppes. Hvis dere vurderer å søke unntak fra kravet om rensing ut fra spesielle forhold i anlegget, så bør dere innhente uttalelse fra leverandør eller uavhengig ekspertise som dokumenterer at renseløsningene som brukes ellers i bransjen ikke vil kunne fungere hos dere.

Vi viser ellers til vedlagte veiledning for fiskeforedlingsbedrifter som vurderer å søke unntak fra krev forurensningsforskriftens kapittel 26.

Avvik 2

Virksomhetens internkontroll er mangelfull når det gjelder forholdet til ytre miljø.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, andre ledd, punktene 4, 6 og 7.

Kommentarer:

Etter internkontrollforskriften plikter dere å kunne dokumentere skriftlig at dere har fastsatt mål for helse, miljø og sikkerhet. Dere er pålagt å kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Dere skal også kunne dokumentere at dere har iverksatt rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

I inspeksjonsmøtet kunne dere ikke legge fram risikovurderinger med tanke på mulige uønskede hendelser som gir miljøskade i form av forurensning eller forsøpling. Vi noterte oss også at dere mangler skriftlige rutiner som sikrer at miljøregelverket overholdes. Spesielt nevner vi at dere ikke har kartlagt hvilket farlig avfall som oppstår i virksomheten og at dere ikke har skriftlige rutiner for håndtering av farlig avfall.

Avvik 3

Virksomheten kan ikke dokumentere at alle fraksjoner farlig avfall som oppstår i driften har blitt korrekt oppbevart, innlevert og deklarerert.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§ 11-5, 11-8 og 11-12.

Kommentarer:

Farlig avfall er avfall som på grunn av fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr ikke kan håndteres sammen med ordinært avfall. Farlig avfall skal håndteres forsvarlig og det skal gjennomføres tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes (avfallsforskriften § 11-5). Videre er det en årlig leveringsplikt på alt farlig avfall dersom virksomheten produserer over 1 kg farlig avfall per år (§ 11-8). Ved levering av farlig avfall skal dette deklarereres (§11-12).

I og med at dere ikke har gjennomført en fullstendig kartlegging av hvilke typer farlige avfall som oppstår, er det heller ikke mulig å kontrollere om disse har blitt riktig innlevert.

I inspeksjonsmøtet nevnte dere at dere bare bruker næringsmiddelgodkjente produkter. Vi vil derfor presisere at også produkter som er godkjente for å kunne komme i tilfeldig kontakt med næringsmidler (National Sanitary Foundation-klassifisering H1) kan være farlig avfall når det skal tas ut av bruk. Dette gjelder for eksempel næringsmiddelgodkjent girolje og hydraulikkolje. For de fleste virksomheter er det også viktig å kjenne til at mange typer tomme spraybokser må behandles som farlig avfall på grunn av produktrester og/eller brannfarlig drivgass. Mange virksomheter produserer også farlig avfall i kategorien som har EAL-kode¹ *15 02 02 - *absorbenter, filtreringsmaterialer (herunder oljefiltre som ikke er spesifisert andre steder), tørkekluter og vernetøy som er forurenset av farlige stoffer.*

Jangaard Export AS Stamsund er ikke registrert som avfallsprodusent i databasen avfallsdeklarering.no. I inspeksjonsmøtet fikk vi vite at farlige avfall har blitt innlevert til lokal miljøstasjon, men ikke deklarerert som farlig avfall fra næringsvirksomhet, noe som er et krav i

---

¹ EAL er *Den europeiske avfallslisten*, se avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 1.

avfallsforskriften (§ 11-12). Ved levering uten deklarerer blir det heller ikke dokumentert at den årlige leveringsplikten (§ 11-8) er overholdt.

Siden inspeksjonen ble gjennomført som videomøte fikk vi ikke sjekket om virksomheten har et forsvarlig mellomlager for farlig avfall. For å unngå sammenblanding av ulike typer farlig avfall², bør hver beholder merkes med avfallstypens navn og EAL-kode (Europeisk avfallsliste-kode). Lagerstedet må også være sikret mot spill/lekkasjer og være utilgjengelig for uvedkommende.

Avvik 4

Virksomheten har ikke godkjent avfallsplan for kaianlegget.

Avvik fra:

Forurensningsforskriften kapittel 20 Levering og mottak av avfall og lasterester fra skip § 20-6.

Kommentarer:

Jangaard Export AS i Stamsund har en egen kai der det leveres fisk til anlegget. For å forebygge dumping av søppel til havs og sikre tilstrekkelige mottaksordninger i havnene pålegger forurensningsforskriftens § 20-6 havneansvarlige å utarbeide avfallsplan. Planen skal beskrive hvordan dere håndterer avfall som båteierne leverer. Kravene til innhold i slik plan er nærmere beskrevet i vedlegg 1 til forurensningsforskriften kap. 20.

En plan for mottak av avfall fra skip kan gjelde en enkelt kai/havn eller omfatte flere havner. Hvis det er hensiktsmessig, kan to eller flere havneansvarlige samarbeide om en felles plan. Planen må godkjennes av Statsforvalteren.

Vi har til informasjon lagt ved en kopi av standardbrevet som vi bruker for å etterspørre avfallsplaner fra havneansvarlige.

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

---

² Avfallsforskriften § 11-5 andre ledd.

9. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)